

Μεγάλη Πέμπτη

/ [Ορθόδοξες Προβολές](#)

Κατά τη Μεγάλη Πέμπτη επιτελούμε ανάμνηση: Της νίψεως των ποδών των Αποστόλων υπό του Κυρίου, Του Μυστικού Δείπνου, δηλαδή της παραδόσεως σ' εμάς υπό του Κυρίου του Μυστηρίου της θείας Ευχαριστίας, της θαυμαστής προσευχής του Κυρίου προς τον Πατέρα Του και της προδοσίας του Κυρίου υπό του Ιούδα.

Εκείνο το βράδυ της Πέμπτης, πριν ν' αρχίσει το δείπνο ο Ιησούς σηκώνεται από το τραπέζι, αφήνει κάτω τα ιμάτιά του, βάζει νερό στο νιπτήρα και τα κάνει όλα μόνος Του, πλένοντας τα πόδια των Μαθητών Του. Με τον τρόπο αυτό θέλει να δείξει σ' όλους ότι δεν πρέπει να επιζητούμε τα πρωτεία. Μετά τη νίψη των ποδιών λέγει: «όποιος θέλει να είναι πρώτος, να είναι τελευταίος απ' όλους».

Πρώτα πήγε στον Ιούδα και μετά στό Πέτρο, ο οποίος ήταν ο πιο ορμητικός απ' όλους και στην αρχή σταματάει το Διδάσκαλο, αλλά ύστερα όταν τον έλεγξε, υποχωρεί με τη καρδιά του. Αφού έπλυνε τα πόδια όλων, πήρε τα ιμάτιά Του και ξανακάθισε.

Ἀρχισε κατόπιν νὰ τοὺς νουθετεῖ νὰ ἀγαποῦν ὁ ἕνας τὸν ἄλλον καὶ νὰ μὴ ἐπιζητοῦν τὸ ποιὸς θὰ εἶναι πρῶτος. Στὴ συνέχεια τοὺς μίλησε γιὰ τὴν προδοσίαν καὶ ἐπειδὴ θορυβήθηκαν, στρέφεται με ἡρεμὸ τρόπο στὸν Ἰωάννη καὶ τὸν υπέδειξε.

Κατόπιν πήρε ψωμὶ στα χέρια Του καὶ εἶπε: «Λάβετε φάγετε». Τὸ ἴδιο ἔκανε καὶ με τὸ ποτήρι τοῦ κρασιοῦ λέγοντας: «Πιέστε ἀπ' αὐτό ὅλοι, γιὰτὶ αὐτό εἶναι τὸ αἷμα Μου, τῆς νέας Συμφωνίας. Αὐτό νὰ κάνετε γιὰ νὰ Με θυμάστε». Μετά ἀπὸ αὐτὴ τὴ στιγμή ὁ Ἰούδας, μόλις ἔφαγε τὸν ἄρτο ἔφυγε καὶ συμφώνησε με τοὺς ἀρχιερεῖς νὰ τοὺς Τὸν παραδώσει.

Μετά τὸ δείπνο βγήκαν ὅλοι στὸ ὄρος τῶν Ελαιῶν, ὅπου ὁ Χριστὸς τοὺς δίδαξε τὰ ἀνήκουστα καὶ τελευταῖα μαθήματα καὶ ἀρχίζει νὰ λυπάται καὶ νὰ ἀνυπομονεῖ. Ἀναχωρεῖ μόνος Του καὶ, γονατίζοντας, προσεύχεται ἐκτενῶς. Ἀπὸ τὴν πολλὴ ἀγωνία γίνεται ὁ ἰδρώτας Του σαν σταγόνες πηχτοῦ αἵματος, οἱ ὁποῖες ἔπεφταν στὴ γῆ. Μόλις συμπληρῶνει τὴν ἐναγώνια ἐκείνη προσευχή, φθάνει ὁ Ἰούδας με ἑνοπλοὺς στρατιῶτες καὶ πολὺ ὄχλο καὶ ἀφού χαιρετᾷ καὶ φιλεῖ πονηρὰ τὸ δάσκαλό Του, Τὸν παραδίδει.

Συλλαμβάνεται λοιπὸν ὁ Ἰησοῦς καὶ τὸν φέρνουν δέσμιο στοὺς Ἀρχιερεῖς Ἄννα καὶ Καϊάφα. Οἱ μαθητὲς σκορπίζονται καὶ ὁ θερμότερος τῶν ἄλλων ὁ Πέτρος τὸν ἀκολούθησε ὡς τὴν ἀρχιερατικὴ αὐλὴ καὶ ἀρνεῖται καὶ αὐτὸς ὅτι εἶναι μαθητὴς Του.

Ἐν τῷ μεταξύ ὁ θεῖος διδάσκαλος παρουσιάζεται μπροστά στὸ παράνομο συνέδριο, ἐξετάζεται γιὰ τοὺς μαθητὲς καὶ τὴ διδασκαλίαν Του, ἐξορκίζεται στὸ Θεό γιὰ νὰ πεῖ εἴναι αὐτὸς εἰς τὸ πρᾶγμα ὁ Χριστὸς καὶ ἀφού εἶπε τὴν ἀλήθειαν, κρίνεται ὡς ἑνοχὸς θανάτου, ἐπειδὴ τάχα βλασφήμησε. Ἀπὸ ἑκεῖ καὶ πέρα τὸν φτύνουν στὸ πρόσωπο, τὸν χτυπάνε, τὸν ἐμπαίζουν με κάθε τρόπο κατὰ τὴ διάρκειαν ὅλης τῆς νύχτας, ὡς τὸ πρῶτον.

Ἀπολυτίκιον

Ἦχος πλ. δ'.

Ὅτε οἱ ἔνδοξοι Μαθηταί, ἐν τῷ νιπτῇρι τοῦ Δείπνου ἐφωτίζοντο, τότε Ἰούδας ὁ δυσσεβής, φιλαργυρίαν νοσήσας ἐσκοτίζετο, καὶ ἀνόμοις κριταῖς, σὲ τὸν δίκαιον Κριτὴν παραδίδωσι. Βλέπε χρημάτων ἐραστά, τὸν διὰ ταῦτα ἀγχόνην χρησάμενον, φεῦγε ἀκόρεστον ψυχὴν τὴν Διδασκάλῳ τοιαῦτα τολμήσασαν. Ὁ περὶ πάντας ἀγαθός, Κύριε δόξα σοι.

Κοντάκιον

Ἦχος β'. Τὰ ἄνω ζητῶν.

Τὸν ἄρτον λαβὼν, εἰς χεῖρας ὁ προδότης, κρυφίως αὐτάς, ἐκτείνει καὶ λαμβάνει,

τὴν τιμὴν τοῦ πλάσαντος, ταῖς οἰκείαις χερσὶ τὸν ἄνθρωπον, καὶ ἀδιόρθωτος ἔμεινεν, Ἰούδας ὁ δοῦλος καὶ δόλιος.

Κάθισμα

Ἦχος α΄. Τὸν Τάφον σου Σωτὴρ.

Ὁ λίμνας καὶ πηγὰς, καὶ θαλάσσας ποιήσας, ταπείνωσιν ἡμᾶς, ἐκπαιδεύων ἀρίστην, λεντίῳ ζωννύμενος, Μαθητῶν πόδας ἔνιψε, ταπεινούμενος, ὑπερβολῇ εὐσπλαχνίας, καὶ ὑψῶν ἡμᾶς, ἀπὸ βαράθρων κακίας, ὁ μόνος φιλόανθρωπος.

(Μετάφραση Ανδρέας Θεοδώρου)

Αὐτὸς ποὺ δημιουργήσε τὶς λίμνες, τὶς πηγὰς καὶ τὶς θάλασσες, θέλοντας νὰ μᾶς διδάξει τὴν πιὸ τέλεια ταπείνωση, ἀφοῦ ζώστηκε τὸ λέντιο (ποδιά), ἔνιψε τὰ πόδια τῶν μαθητῶν, ταπεινούμενος ἀπὸ ὑπερβολικὴ εὐσπλαχνία, καὶ ἀνυψώνοντας ἐμᾶς ἀπὸ τὰ βάραθρα τῆς κακίας, ὁ μόνος φιλόανθρωπος.

Ἔτερον Κάθισμα

Ἦχος γ΄. Θεΐας πίστεως.

Ταπεινούμενος, δι' εὐσπλαχνίαν, πόδας ἔνιψας, τῶν Μαθητῶν σου, καὶ πρὸς δρόμον θεῖον τούτους κατεύθυνας, ἀπαναινόμενος Πέτρος δὲ νίπτεσθαι, αὐθις τῷ θείῳ ὑπέκκει προστάγματι, ἐκνιπτόμενος, καὶ σοῦ ἐκτενῶς δεόμενος, δωρήσασθαι ἡμῖν τὸ μέγα ἔλεος.

Ἔτερον Κάθισμα

Ἦχος δ΄. Ἐπεφάνης σήμερον.

Συνεσθίων Δέσποτα, τοῖς Μαθηταῖς σου, μυστικῶς ἐδήλωσας, τὴν παναγίαν σου σφαγὴν, δι' ἧς φθορᾶς ἐλυτρώθημεν, οἱ τὰ σεπτὰ σου, τιμῶντες Παθήματα.

Ὁ Οἶκος

Τῇ μυστικῇ ἐν φόβῳ τραπέζῃ, προσεγγίσαντες πάντες, καθαφαῖς ταῖς ψυχαῖς, τὸν ἄρτον ὑποδεξώμεθα, συμπαραμένοντες τῷ Δεσπότῃ, ἵνα ἴδωμεν τοὺς πόδας πῶς ἀπονίπτει τῶν Μαθητῶν, καὶ ἐκμάσσει τῷ λεντίῳ, καὶ ποιήσωμεν ὥσπερ κατίδωμεν, ἀλλήλοις ὑποταγέντες, καὶ ἀλλήλων τοὺς πόδας ἐκπλύνοντες· αὐτὸς γὰρ ὁ Χριστὸς οὕτως ἐκέλευσε, τοῖς αὐτοῦ Μαθηταῖς ὡς προέφησεν, ἀλλ' οὐκ ἤκουσεν, Ἰούδας ὁ δοῦλος καὶ δόλιος.